

Cova-cripta d'Aiguafreda de Dalt

Aiguafreda

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Aiguafreda de Dalt

Coordenades:

Latitud: 41.78877
Longitud: 2.25733
UTM Est (X): 438291
UTM Nord (Y): 4626591

Classificació

Número de fitxa: 08014-105
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern
Segle: VIII-XVI
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: El lloc ha estat excavat en diverses ocasions sense que se n'hagi obtingut un estudi científic
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL 2648-I / Acord Ple Consell Comarcal
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Vic. C. Santa Maria, 1. 08500 Vic
Fitxes associades:
[Conjunt Monumental d'Aiguafreda de Dalt](#)
Autoria de la fitxa: Marta Lloret Blackburn- Antequem, S.L.
Data de registre de la fitxa: dl., 03/06/2013 - 02:00

Descripció

La cova d'Aiguafreda de Dalt està situada en una cota inferior del conjunt, sota l'església de Sant Martí. Es tracta d'una cavitat natural, l'accés a la qual va tapar-se amb la construcció d'una bassa que ja es troba documentada a l'any 1917. Aleshores es va obrir la boca i el passadís, que condueixen a una cambra on s'hi observen quatre sepultures antropomorfes excavades a la roca. Les dues primeres tombes estan situades al costat de llevant i presumiblement són les més antigues (PLADEVALL, 1991: 292). Són rectangulars, la segona amb el perfil més arrodonit, i corresponen a enterraments d'adults. Les altres dues tombes estan situades a un nivell inferior; una d'elles presenta un capçal i l'altra està molt malmesa. Per les restes trobades en la primera prospecció de la cripta, consistents en fustes i claus, s'ha apuntat que la necròpoli va estar en ús fins al segle XVI. A banda de la cripta, s'han localitzat altres restes arqueològiques a llevant de l'església de Sant Martí. En concret, es trobaren diverses tombes amb fragments de tègula, així com fragments de ceràmica romana i medieval.

Història

Aiguafreda de Dalt fou objecte d'interès per primera vegada per part de l'excursionisme científic de principis del segle XX i, concretament, pel Centre Excursionista de Vich, impulsat per Mn. Josep Gudiol. Gudiol, en sengles visites dels anys 1917 i 1920, va parar especial atenció, més que a l'antiga església parroquial, a la cova situada just dessota del temple, en la qual se sabia des d'antic que hi havia restes d'enterraments. Gudiol va publicar els resultats els anys 1918 i 1920 en el butlletí del Centre Excursionista. L'any 1962 la Secció de Monuments de la Diputació de Barcelona va fer una intervenció a Aiguafreda de Dalt, consistent en l'enderroc de la part de la casa rectoral que tapava l'església i la realització de diverses prospeccions en el temple. Aquesta va complementar-se amb l'excavació de la cova, sense que n'hagin trascendit els resultats.

Bibliografia

- BORRÀS, J.; MIÑARRO, J.M.; TALAVERA, F. (1978). Catàleg espeleològic de Catalunya (el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, Osona, el Vallès Oriental i el Maresme). Barcelona: Poliglota.
- PLADEVALL, A. (dir.) (1991). Catalunya Romànica. Vol. XVIII El Vallès Occidental, El Vallès Oriental. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- OLIVER, J.; JAIME, M. (2013). "La cova-cripta d'Aiguafreda i l'església de Sant Martí en els inicis del procés de feudelització", VIII Jornades d'Estudiosos del Montseny. Girona: Universitat de Girona.

